

Kwaliteitsteam Afsluitdijk

Aan: De heer mr. ing. J.H. Dronkers

Onderwerp: Vervolgopgave Studio Roosegaarde

Status: memo

Nummer: 009

Datum: 17 juni 2015

Correspondentie: Maaïke Rimmelzwaan, secretaris
(maaïke.rimmelzwaan@Infram.nl)

Geachte heer Dronkers,

Het Kwaliteitsteam volgt met veel belangstelling de ideeën van Studio Roosegaarde voor de Afsluitdijk. De voorzitter is op 21 april bij de presentatie van het schetsontwerp aanwezig geweest en op 15 juni is het Kwaliteitsteam bijgepraat door Anke Zindler van het projectteam Icoon Afsluitdijk.

Met het inzetten van Studio Roosegaarde ziet het Kwaliteitsteam potentie om een bijdrage te leveren aan de icoonwaarde van de Afsluitdijk door er een eigentijdse, geëngageerde en poëtische dimensie aan toe te voegen. Als iemand hiertoe in staat kan worden geacht dan is hij het. De historische icoonwaarde van de Afsluitdijk krijgt daarmee evenzeer een 21ste-eeuwse lading. Graag plaatsen we een aantal kanttekeningen bij de ontwikkelde concepten, met het advies hier aandacht aan te besteden bij de eventuele vervolgopdracht aan Studio Roosegaarde.

Daan Roosegaarde stelt voor om op verschillende locaties op en langs de Afsluitdijk innovatieve elementen constructies of installaties te plaatsen. Uit de beperkte beelden die we afgelopen maandag hebben mogen zien leiden we af dat het grootste deel van de voorstellen niet specifiek bij de ruimtelijke logica en de fascinerende lineariteit van de Afsluitdijk aansluiten, noch bij de meer associatieve eigenschappen van ongepolijstheid, van ruigheid en van het verhaal dat deze dam vertelt van een land dat eigenlijk water wil zijn. De voorstellen zijn weliswaar geavanceerd en aantrekkelijk maar in feite in hoge mate generiek. Ook spelen de ideeën nauwelijks in op de hoofdfunctie van de Afsluitdijk en het daarvan afgeleide werk dat voor ons ligt: verbeterde waterveiligheid en verhoogde waterafvoer. We missen een zorgvuldige, autonome maar ook verifieerbare interpretatie van dat utilitaire werk (waar het Masterplan Beeldkwaliteit het voortreffelijke ruimtelijke en vormgevingskader voor is) en een poging tot een inventieve 'verheffing' daarvan.

Daarbij loopt de nu nog ongedifferentieerde veelheid van voorstellen het risico om een optelsom van toevoegingen te worden en ligt visuele fragmentatie op de loer. Het Kwaliteitsteam adviseert u om in de vervolgopgave aan Studio Roosegaarde nadrukkelijk mee te geven tot een kleinere selectie van uitwerkingen te komen die

- aansluiten bij de ruimtelijke logica en specifieke constructie van de Afsluitdijk, de lineariteit en uniformiteit van het zeedijkprofiel, het ritme van knooppunten en de poortwerking van de spuisluisen
- waarneembare toegevoegde waarde bieden bij het feitelijk uit te voeren werk: de waterveiligheids- en waterafvoeropgave

- een interessante relatie aangaan met de 'familie' van bouwwerken op de Afsluitdijk en aansluiten op de beoogde ruimtelijke kwaliteit opgetekend in het Masterplan Beeldkwaliteit.

We willen suggereren in ieder geval de verdere uitwerking van het voorstel voor de verharding van het fietspad in de opdrachtverstrekking op te nemen. Dit maakt deel uit van het versterken van essentiële eigenschappen van de Afsluitdijk en biedt toegevoegde waarde aan het feitelijke werk.

Het Kwaliteitsteam is van mening dat het aanscherpen van voorwaarden en het expliciet maken van fysieke beperkingen ertoe zal bijdragen dat aan de wens van innovatie nog overtuigender invulling wordt gegeven. Het Kwaliteitsteam staat u graag bij bij het op gang brengen van de volgende verdiepingsslag van Studio Roosegaarde.

Hoogachtend en met een hartelijke groet,

Namens het voltallige Kwaliteitsteam Afsluitdijk,

Prof. ir. Eric Luiten
Rijksadviseur voor Landschap en Water
Voorzitter Kwaliteitsteam Afsluitdijk

Het Kwaliteitsteam Afsluitdijk heeft tot taak de Bestuurlijke Stuurgroep Afsluitdijk gevraagd en ongevraagd te adviseren over aspecten van ruimtelijke kwaliteit bij de voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van maatregelen aan of in de nabijheid van de dijk. Het Kwaliteitsteam is ingesteld door de Bestuurlijke Stuurgroep en bestaat uit de volgende onafhankelijke deskundigen: Eric Luiten (voorzitter), Tjalle de Haan, Marinke Steenhuis, Hubert-Jan Henket, Yoram Krozer en Joop Schaminée.